

2. — TEZKERELELER

1. — İstiklâl marşı hakkında Maarif Vekâletinden mevrut tezkere

REİS — Efendim, evraki varideve haslivonuz. İstiklâl marşı hakkında Maarif Vekâletinden mevrut tezkereyi tânsip buyurursanız Maarif Encümenine göndereşim.

HAMDÎ NÂMIK B. (İzmit) — Reis Bev müsaade buyurun, bunun içinde Maarif Encümeninden bir zatin da bir marsı vardır.

YAHYA GALİP B. (Kırşehir) — Efendim İstiklâl marşı hakkında Maarif Vekâletinden gönderilen parçaları tahettirelim.

REİS — Efendim, Maarif Encümenine gön-derivoruz. Rüfekavi kiramdan edebiyata meraklı olanlar, edebivatta ihtisası olan zevat lütfen toplansın, tetkik etsinler.

YAHYA GALİP B. — Tabedilsin, biz de bir defa görelim.

BESİM ATALAY B. (Kütahva) — Maarif Encümeni toplansın. Mütalââ edelim. Sûaraya væzinsün, herkesin mütalââları alınsın efendim. Mevzuu müzakere olmak için bir tanesinin intihâbı lâzımdır, o da tabedilir.

HAMDÎ NÂMIK B. (İzmit) — Malîmu âliniz Maarif Encümenin Reisi Mehmet Âkif Beyin de bir siiri vardır. Onun için ayrıca bir encümen intihâbını teklif ederim.

HASAN BASRÎ B. (Karesi) — Mehmet Âkif o zilleti irtikâp etmez, katiyen ona tenezzül etmez (Gürültüler).

REİS — Encümenden geldikten sonra müzakere edersiniz efendim (Gürültüler).

HAMDÎ NÂMIK B. — Öyle Maarif encümeniyle olmaz, bunu erbâbı ihtisastan mürekkep bir encümen tetkik etsin.

REİS — Maarif Encümenine havalesini kabul edenler lütfen el kaldırırsın.

BESİM ATALAY B. — Olamaz, erbâbı ihtisastan mütesekkil bir encümen ister.

REİS — Tab'ı tevziini kabul edenler el kaldırırsın. İndiriniz ellerinizi, akını kabul edenler el kaldırırsın. Tab ve tevzi edilecektir.

2. — Eskişehrin Büyük dere kariyesinden Mustafa çavuş ile Durmus ağanın af edilmelerine dair Eskişehir İstiklâl Mahkemesi Riyasetinin tezkeresi

REİS — Eskişehir İstiklâl mahkemesinden mevrut evraki Adliye Encümenine gönderiyoruz.

2. — Yozgad Mebusu Feyyaz Ali Beyin, evvelce Divanı harbi örfi tarafından tevkif edilmiş olan eşasın tahliye edilmelerine dair takrirî

REİS — Yozgad Divanı harbince tevkif edil-

miş olan eşasın tahliyesine dair Fayyaz Ali Beyin takririni Adliye Encümenine havvale ediyoruz.

4. — SUALLER

1. — Mersin Mebusu Yusuf Ziya Beyle arkadaşlarının, Adana havâlisinde Fransızlar tarafından kendi lehlerine ve Büyük Millet Meclisi Hükümeti aleyhine rev toplandıran dair sual takrirî ve Hariciye Vekâleti Vekili Muhtar Beyin şifahi cevabı

REİS — Adana'liların Fransız isgalinden memnun olduklarına ve Anadolu Hükümetini istemediklerine dair zorla Fransız'ların rev topladıklarına ve buna muhalefet edenlere işkence ettiklerinden dolayı protesto ettiklerine dair nefsi Hacın kasabası namına Beledive reisi ve Kars ahalisi vesaire taraflarından gelen telgraflar ve bu meseleye müteallik Mersin ve Adana Mebuslarının bir takrirleri var, okunacak:

Riyaseti Celileye

Adana, Mersin, Kozan, Cebelibereket livalarından, esraf ve ahaliden ve beledivelерden bir çok imzalarla alınan telgraflarda Fransız'ların sulh konferansında bir muvaffakiyet husulunu temin emeliyle ahalii masumeyi tazyîk ederek rey toplamakta ve bu suretle isgali temdide çalışmak istedikleri bildirilmektedir. Viedansuz olan bu harekatı senaatkârane ile maderi vatanın hâncâ senelik cüzûlâyenfekki olan havalii mezkûre halkın hukuk ve hürriyetine olan taarruzat ve tecavüzatın tevali ottırılmek istenildiği anlaşılmaktadır.

Büyük Millet Meclisi Hükümetince ittilâi tabii olan ahvali vakiava karşı ne gibi tedâbir itti-haz olumustur ve Heyeti Murahhasamız riyasetime keyfiyet bildirilmiş midir? İzahat ita buyurulmasının Hükümetten rica ederiz.

Mersin Mebusu Mersin Mebusu Mersin Mebusu Yusuf Ziya İsmail Safa Salâhattin Kayseri İçel Cebelibereket İçel Rıfat Memet Sami İhsan Haydar Lütfi

EMİR PAŞA (Sivas) — Hariciye Vekâletine tevdi edilsin efendim.

HASAN BASRÎ B. (Karesi) — Efendim aynı hal Yunan isgali altında bulunan memléketlerde de caridir. Heyeti Vekile bunun hakkında Heyeti murahhasaya tebligat yapmış midir? Bu na dair izahat versinler.

REİS — (Heyeti Vekile Reisi Fevzi Pasaya hitaben) Bu meseleye dair bugün izahat vermek mümkün müdür, yoksa başka vakit izahat verecek midir?

HEYETİ VEKİLE R. FEVZİ PS. — Hayır efendim, bugün mümkün değildir. Hariciye Vekili burada yoktur.

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Yüz elli yedinci İctima

26. II. 1337 Cumartesi

Münderecat

Sayfa	Sayfa		
1. — Zaptı sabık hulâsası	423	4. — Sualler ve cevapları	434, 451
2. — Tezkereler	434	1. — Mersin Mebusu Yusuf Ziya Beyle, arkadaşlarının, Adana havalisinde Fransızlar tarafından kendi lehlerine ve Büyük Millet Meclisi Hükümeti aleyhine rey toplantıına dair sual takrirî ve Hariciye Vekâleti Muhtar Beyin şifahi cevabı	434:
1. — İstiklâl marşı hakkında Maarif Vekâletinden mevrut tezkere	434	435, 443, 446	
2. — Eskişehir'in Büyükdere kariyesinden Mustafa Çavuş ile Durmus Ağa'nın affedilmelerine dair Eskişehir İstiklâl mahkemesi riyasetinin tezkeresi	434	2. — Karesi Mebusu Abdülgafur Efendi ile Hasan Basri Beyin, Ayıntap İstinaf mahkemesi âzasından mevkûf bulunan bir zat hakkında sual takrirî ve Adliye Vekili Hafiz Mehmet Beyin, bütçe müzakeresi münasebetiyle şifahi cevabı	451
3. — Takrirler	428, 434, 446, 450	435, 443, 446	
1. — Çorum Mebusu Ferid Beyin, İlusu havzasındaki maden işletme ve şimendifer insası ruhsatnamesinin keenlemeyekün addedilmesinin tahtı karara alınmasma dair takrirî	428, 433	5. — Muhtelif evrak	435
2. — Yozgad Mebusu Feyyaz Âli Beyin, evelce Divanî harbi örfi tarafından tevkif edilmiş olan eşhasın tahliye edilmesine dair takrirî	434	1. — Ardahan'ın istirdadından dolayı Sark cephesi Kumandanı Kâzım Karabekir Paşadan mevrut tebrik telgrafı	435
3. — Bursa Mebusu Operatör Emin Beyin, Yunanlılar tarafından Bursa ve civarında tevkif edilen Türklerle mukabil tebâi Yunaniyeden olan Rumların tevkif olunmasına dair takrirî	446, 447	6. — Beyanat	450
4. — Lâzistan Mebusu Esat Beyin, Fransızların Adana'daki müdahâlatına ve tazyik siyasetine ait vesaikin Meclis zabit ceridesiyle neşrine dair takrirî	447, 450	1. — Mustafa Kemal Paşa'nın Londra konferansında Tevfik Paşanın Türkiye naâmina söz söylemek hakkının Anadolu murâhhasalarına ait olduğu hakkındaki beyanatına dair sözleri	450
5. — Trabzon Mebusu Nebi zade Hamdi Beyin, Adana'daki Fransız mezalimine dair Mecliste etreyan eden müzakerat ile Hariciye Vekilinin izahatının hulâsatın Londra'daki Heyeti murâhhasaya tebliğine dair takrirî	450, 451	7. — Müzakere edilen maddeler	435

1. — 1336 serisi muvazenei umumiye kanunu lâyihası ve Muvazenei Maliye Encümeni mazbatası	435, 443, 451, 464
A - Hanedanı saltanat bütçesi	435, 436
B - Divanî Muhasebat bütçesi	436, 437
C - İmalâti harbiye bütçesi	437, 438, 439
D - İktisat Vekâleti bütçesi	439, 440
E - Bahriye bütçesi	440, 443
F - Adliye Vekâleti bütçesi	451, 464